

ĢENERĀLADVOKĀTES VERICAS TRSTENJAKAS [VERICA TRSTENJAK]
SECINĀJUMI,
sniegti 2010. gada 26. oktobrī¹

I — Ievads

1. *Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha* (Kastīlijas-Lamanšas Augstākā tiesa, turpmāk tekstā — “iesniedzējtiesa”) saskaņā ar EKL 234. pantu² uzdeva Tiesai prejudiciālu jautājumu par Padomes 2001. gada 12. marta Direktīvas 2001/23/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmējsabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmējsabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā³ interpretāciju.

2. Šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatā ir tiesvedība starp Mariju Sokorro Martinu [*María Socorro Martin*] (turpmāk tekstā — “prasītāja pamata lietā”), kura līdz šim bija nodarbināta tīrīšanas uzņēmumā CLECE S.A. (turpmāk tekstā — “CLECE”), un Kobisas pašvaldību (*Ayuntamiento de Cobisa*,

turpmāk tekstā — “*Ayuntamiento*”) par prasībām, kas izriet no līdzšinējā darba līguma ar CLECE. Ar savu prasību prasītāja pamata lietā vēršas pret, viņasprāt, nelikumīgo atļaušanu, tostarp atsaucoties arī uz tiesībām, kas darba ņēmējiem uzņēmuma īpašnieka maiņas gadījumā ir garantētas Direktīvā 2001/23.

3. Ar prejudiciālo jautājumu Tiesai būtībā tiek jautāts, vai Direktīva 2001/23 ir piemērojama gadījumā, kurā pašvaldības pārvalde, kas iepriekš savu telpu uzkopšanai bija nolīgusi privātu uzņēmumu un vēlāk šo līgumu lauza, lai pati veiktu telpu uzkopšanu, pieņem darbā tikai jaunus darbiniekus. Raugoties no tiesību viedokļa, rodas jautājums par šī Savienības tiesību akta piemērošanas jomas apmēru, turklāt Tiesai vispirms būs jānoskaidro, vai uzņēmuma īpašnieka maiņas gadījumā nepieciešamais ekonomiskās vienības saglabāšanas priekšnoteikums ir izpildīts arī tad, ja netiek pārņemti nedz uzņēmuma resursi,

1 — Oriģinālvaloda — vācu, tiesvedības valoda — spāņu.

2 — Saskaņā ar 2007. gada 13. decembra Lisabonas līgumu, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu (OV C 306, 1. lpp.), lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu pašlaik regulē Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pants.

3 — OV L 82, 16. lpp.

nedz arī darbinieki, un “maiņa” kā tāda drīzāk ir tikai [uzņēmuma] darbības turpināšana.

6. Direktīvas 2001/23 preambulas 8. apsvērumā ir noteikts:

“Tiesiskās drošības un pārskatāmības apsvērumi prasa, lai īpašuma tiesību nodošanas juridiskā koncepcija būtu skaidrota, ņemot vērā Tiesas praksi. Šis skaidrojums nav mainījis Direktīvas 77/187/EEK darbības jomu, kāda tā ir saskaņā ar Tiesas interpretāciju.”

II — Atbilstošās tiesību normas

A — Eiropas Savienības tiesības⁴

4. Direktīvā 2001/23 ir kodificēta Padomes 1977. gada 14. februāra Direktīva 77/187/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmēj sabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmēj sabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā⁵ ar Padomes 1998. gada 29. jūnija Direktīvas 98/50/EK⁶ grozījumiem.

5. Atbilstoši Direktīvas 2001/23 preambulas 3. apsvērumam “ir jāparedz darbinieku aizsardzība darba devēja maiņas gadījumā, jo īpaši jānodrošina darbinieku tiesību aizsardzība”.

4 — Atsaucēs uz EKL un LESD izmantotais jēdziens “Savienības tiesības” kopumā attiecas uz Kopienas tiesībām un Savienības tiesībām. Tiktāl, ciktāl turpmāk tiek lietotas primāro tiesību normas, atsaucē attiecas uz noteikumiem, kas ir spēkā *ratione temporis*.

5 — OV L 61, 26. lpp.

6 — OV L 201, 88. lpp.

7. Šīs direktīvas 1. panta 1. punktā ir noteikts:

a) Šī direktīva attiecas uz jebkuru uzņēmuma, uzņēmēj sabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības daļas īpašumtiesību pāreju citam darba devējam īpašumtiesību nodošanas vai uzņēmumu apvienošanas dēļ;

b) saskaņā ar a) apakšpunktu un citiem šā panta noteikumiem, īpašumtiesību nodošana šīs direktīvas nozīmē notiek tad, ja pāriet īpašumtiesības uz ekonomisku vienību, kas saglabā savu identitāti, paredzot organizētu resursu sagrupēšanu ar mērķi turpināt saimniecisko darbību neatkarīgi no tā, vai tā ir pamata vai palīgdarbība;

c) šī direktīva attiecas uz privātiem un valsts uzņēmumiem, kas iesaistīti saimnieciskā

darbībā, neatkarīgi no tā, vai tie darbojas nolūkā gūt peļņu. Valsts pārvaldes iestāžu veikta administratīva pārkārtošana vai administratīvo funkciju pārdale starp valsts pārvaldes iestādēm nav īpašumtiesību pāreja šīs direktīvas nozīmē.”

B — Valsts tiesības

1) Likumdošanas akti

8. Direktīvas 2001/23 3. panta 1. punkta 1. teikums ir izteikts šādi:

“Īpašumtiesības nododošās personas tiesības un pienākumi, kas izriet no darba līguma vai darba attiecībām, kas pastāv īpašumtiesību pārejas dienā, sakarā ar īpašumtiesību nodošanu pāriet īpašumtiesību saņēmējam.”

9. Direktīvas 2001/23 4. panta 1. punkta 1. teikums ir izteikts šādi:

“Uzņēmuma, uzņēmējsabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmējsabiedrības daļas īpašumtiesību nodošana pati par sevi nevar būt pamats atlaišanai, ko veic persona, kura nodod īpašumtiesības, vai īpašumtiesību saņēmējs. Šis noteikums nekavē atlaišanu, ko izraisa darbaspēka izmaiņas ekonomisku, tehnisku vai organizatorisku iemeslu dēļ.”

10. 1995. gada 24. marta Likuma par darba ņēmēju statusu [*Ley del Estatuto de los Trabajadores*], ar ko tiek transponēta Direktīva 2001/23, 44. panta 1. punktā ir noteikts:

“Uzņēmuma, darba centra vai šī uzņēmuma autonomas ražotnes īpašnieka maiņa pati par sevi nav pamats darba tiesisko attiecību izbeigšanai. Jaunajam darba devējam ir jāpārņem iepriekšējā darba devēja tiesības un pienākumi, kas izriet no darba līguma un sociālā nodrošinājuma, tostarp saistības attiecībā uz pensijām, ievērojot piemērojamajā speciālajā tiesiskajā regulējumā noteiktos nosacījumus, un, vispārēji, visi papildu sociālās aizsardzības pienākumi, kādiem bija pakļauta persona, kas nodod īpašumtiesības.”

11. Šā likuma 2. pantā ir noteikts: “Šajā pantā tiek uzskatīts, ka īpašumtiesību nodošana notiek, ja pāriet īpašumtiesības uz ekonomisku vienību, kas saglabā savu identitāti, paredzot organizētu resursu sagrupēšanu ar mērķi turpināt saimniecisko darbību neatkarīgi no tā, vai tā ir pamata vai palīgdarbība.” Šī definīcija

atbilst Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkta b) apakšpunkta definīcijai.

III — Fakti, pamata lieta un prejudiciālais jautājums

2) Koplīgums

12. Koplīguma Nr. 269 par Toledo (Spānija) ēku un telpu uzkopšanu, kas publicēts Toledo provinces 2005. gada 22. novembra *Oficiālajā Vēstnesī* [*Boletín Oficial de la Provincia de Toledo*], 14. pantā ir noteikts:

“Ja uzņēmums, kurā uzkopšanu nodrošina līguma slēdzējs, pats tieši pārņem šo dienestu, tam nav pienākuma paturēt darbā personālu, kurš sniedz šos pakalpojumus līgumslēdzēja koncesionāra labā, ja tas veic šo darbu ar uzņēmuma darbinieku palīdzību; savukārt tad, ja uzkopšanas darbu veikšanai tam jāalgo jauni darbinieki, tam ir jāpārņem iepriekšējā līgumslēdzēja koncesionāra darba ņēmēji.”

13. Prasītāja pamata lietā strādāja par apkopēju *CLECE* kopš 2004. gada 25. marta. Viņa veica savus darba pienākumus *Ayuntamiento de Cobisa* (Toledo) telpās atbilstoši 2003. gada 27. maijā starp abām atbildētājam noslēgtajam līgumam par uzkopšanas pakalpojumu sniegšanu pašvaldības skolās un ēkās. No līguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka šim darbam nebija nepieciešami nekādi īpaši darbarīki.

14. Pēc līguma pagarināšanas *Ayuntamiento* 2007. gada 9. novembrī informēja līdzatbildētāju *CLECE* par līguma par uzkopšanas pakalpojumu sniegšanu izbeigšanu no 2007. gada 31. decembra. 2008. gada 2. janvārī minētais uzņēmums informēja prasītāju pamata lietā, ka no 2008. gada 1. janvāra viņa tiek iekļauta *Ayuntamiento* personāla sastāvā, jo šai struktūrvienībai esot tikusi piešķirta atļauja sniegt uzkopšanas pakalpojumus *Ayuntamiento* telpās. Šai struktūrvienībai bija jāpārņem visas tiesības un pienākumi, ko līdz šim regulēja darba tiesiskās attiecības atbilstoši spēkā esošajam koplīgumam par Toledo ēku un telpu uzkopšanu.

15. 2008. gada 2. janvārī prasītāja pamata lietā ieradās savā darba vietā *Ayuntamiento*, kur

viņai neļāva veikt savus darba pienākumus. *CLECE* nebija viņu norīkojusi darbam citā darba vietā. Turklāt no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu var secināt, ka 2008. gada 10. janvārī līdzatbildētāja *Ayuntamiento* ar 2007. gada 21. janvārī izveidotas darba biržas starpniecību pieņēma darbā piecus darbiniekus savu telpu uzkopšanai.

16. Prasībā, ko saistībā ar prettiesisku atļaišanu prasītāja pamata lietā cēla pret *CLECE* un *Ayuntamiento*, Toledo Sociālo lietu tiesa Nr. 2 [*Juzgado de lo Social Nº 2 de Toledo*] pasludināja spriedumu, kurā tika atzīts, ka *Ayuntamiento* nav tiesībspējas, lai varētu būt par atbildētāju, bet apmierināja prasību pret *CLECE*, atzīstot atļaišanu par nepamatotu un piespriežot *CLECE* pēc izvēles — atjaunot prasītāju pamata lietā darbā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā pirms atļaišanas vai arī izmaksāt kompensāciju EUR 6507,10 apmērā, kā arī obligāti izmaksāt tiesvedības laikā neieģūto darba algu.

17. 2008. gada 26. decembrī minētais uzņēmums par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā. Apelācijas sūdzībā *CLECE* būtībā apgalvo, ka *Ayuntamiento* ir darba tiesiskajās attiecībās ar prasītāju pamata lietā atbilstoši koplīguma par Toledo ēku un telpu uzkopšanu 14. pantam, to lasot kopā

ar likuma par darba ņēmēju statusu 44. pantu un tajā minēto judikatūru.

18. Iesniedzējtiesa savā lēmumā pauž šaubas par Direktīvas 2001/23 piemērojamību pamata lietai. Tādēļ iesniedzējtiesa apturēja tiesvedību un uzdeva Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai gadījums, kad pašvaldība atkal veic vai pārņem savā ziņā savu telpu uzkopšanas darbību, ko iepriekš veica līgumslēdzējs uzņēmums un kuras veikšanai pašvaldība pieņem darbā jaunu personālu, ietilpst Direktīvas 2001/23/EK piemērošanas jomā, kā tā definēta tās 1. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā?”

IV — Tiesvedība Tiesā

19. 2009. gada 20. oktobra lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesas kancelejā tika iesniegts 2009. gada 25. novembrī.

20. Tiesas Statūtu 23. pantā noteiktajā termiņā rakstveida apsvērumus iesniedza Spānijas Karalistes valdība un Komisija.

21. Tā kā neviens lietas dalībnieks nepieprasīja mutvārdu procesa uzsākšanu, pēc Tiesas 2010. gada 31. augusta vispārējās sapulces varēja tikt sagatavoti secinājumi šajā lietā.

darbība pretstatā pašvaldības pārvaldes galvenajiem uzdevumiem, un visbeidzot ierēdņu skaits, kas strādā pie cedenta, ir ierobežots ar konkrētajā iestādē strādājošo skaitu.

V — Lietas dalībnieku pamatargumenti

22. *Spānijas valdība* uzskata, ka situācijā, kāda ir pamata lietā, ir piemērojama Direktīva 2001/23, lai gan uzkopšanas darbību turpināšanu vai pārņemšanu šaurā nozīmē nevar pielīdzināt īpašnieku maiņas jēdzienam komercietisību izpratnē.

23. Pamata lietā pašvaldībai neesot bijis vajadzīgā personāla, lai veiktu uzkopšanas darbus savās telpās, tādēļ tai esot bijis jāpieņem darbā jauni darbinieki. Šādā situācijā būtu jāpiemēro Tiesas judikatūra, jo nepastāvot šaubas par to, ka *Ayuntamiento* ir pārņēmusi no *CLECE* tās funkcijas ar tādu pašu mērķi, proti, uzkopšanas pakalpojumu sniegšanu, ka *Ayuntamiento* ir stabila un autonoma organizācijas struktūrvienība, lai gan tās uzdevums esot daudz plašāks nekā uzkopšanas pakalpojumu sniegšana vien, kas ir tikai papildu

24. Turpretī *Komisija* pauž uzskatu, ka Direktīvas 2001/23 piemērošanas jomā neietilpst situācija, kurā *Ayuntamiento*, kas sākotnēji savu telpu uzkopšanu uzticēja privātam uzņēmumam, lauž līgumu un pati turpina uzkopšanu, ja pašvaldība nepārņem būtisku — gan skaitliskā, gan prasmjū ziņā — daļu darba ņēmēju, kurus privātais uzņēmums izmantoja līguma pildīšanai.

25. Proti, Tiesa esot vairākkārt paskaidrojusi, ka uzkopšanas sektora uzņēmumu īpašnieku maiņa var notikt tikai tad, ja jaunais darba devējs ne tikai turpina sniegt uzkopšanas pakalpojumus, bet pārņem arī būtisku daļu apakšuzņēmēja personāla ar nosacījumu, ka pārņemtais personāls pēc skaita un prasēm veido apakšuzņēmēja darbinieku, ko tas izmantoja attiecīgā līguma izpildei, lielāko daļu⁷.

7 — 1997. gada 11. marta spriedums lietā C-13/95 *Suzen* (*Recueil*, I-1259. lpp., 23. punkts), 1998. gada 10. decembra spriedums apvienotajās lietās C-127/96, C-229/96 un C-74/97 *Hernández Vidal* u.c. (*Recueil*, I-8179. lpp., 32. punkts) un 2002. gada 24. janvāra spriedums lietā C-51/00 *Temco* (*Recueil*, I-969. lpp., 33. punkts).

26. Komisija pauž uzskatu, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu skaidri neizriet, vai prasītāja pamata lietā ir bijusi vienīgā darbiniece, ko *CLECE* nodarbināja *Ayuntamiento* telpās. Tā kā telpu uzkopšanai, ko līdz šim veica apakšuzņēmējs, *Ayuntamiento* esot pieņēmis darbā piecas jaunas darbinieces, esot iespējams, ka *CLECE* šī darba veikšanai nodarbināja līdzīgu skaitu darbinieku. Katrā ziņā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu varot secināt, ka neviens no līdzšinējiem darba ņēmējiem vairs nav nodarbināts un tā vietā savu telpu uzkopšanai *Ayuntamiento* ar darba biržas palīdzību nolīga piecas jaunas darbinieces. Šī iemesla dēļ neesot notikusi “ekonomiskas vienības” pārņemšana, jo nepastāvēt arī “maiņa” Direktīvas 2001/23 izpratnē.

tika izveidota visaptveroša aizsardzības koncepcija to darba ņēmēju tiesību nodrošināšanai, kuru darba tiesiskās attiecības skar uzņēmuma, uzņēmēj sabiedrības vai uzņēmēj sabiedrības daļas īpašumtiesību nodošana. Direktīvā, ar ko daļēji tiek harmonizētas dalībvalstu individuālās darba tiesiskās tiesības, galvenokārt ir paredzēts, ka sakarā ar īpašumtiesību nodošanu personas, kura nodod īpašumtiesības, tiesības un pienākumi, kas izriet no darba līguma vai darba tiesiskajām attiecībām, kas pastāv īpašumtiesību pārejas dienā, pāriet īpašumtiesību saņēmējam. Tādējādi tiek mēģināts sasniegt šīs direktīvas mērķi — cik vien iespējams nodrošināt darba tiesisko attiecību turpināšanos ar jauno īpašnieku tādos pašos apstākļos, lai novērstu, ka īpašnieka maiņas gadījumā darba ņēmējiem tiek radīta sliktāka situācija šīs maiņas dēļ⁸. Uz EKL 94. pantu balstītās Direktīvas 77/187 mērķis, papildus šai sociāli politiskai vēlmei aizsargāt darba ņēmēju, bija nodrošināt kopējā tirgus darbību, jo atbilstoši Kopienas likumdevēja uzskatiem atšķirīga darbinieku tiesību aizsardzības līmeņa dalībvalstīs uzņēmumu vai uzņēmēj sabiedrību īpašnieku maiņas gadījumos dēļ varētu tikt radīts šķērslis tirdzniecībai.

VI — Juridiskais vērtējums

A — Ievada piezīmes

27. Ar Direktīvu 77/187 — Direktīvas 2001/23 priekštecī — pirmo reizi pārnacionālā līmenī

8 — Skat. arī 1986. gada 18. marta spriedumu lietā C-24/85 *Spijkers* (*Recueil*, 1119. lpp., 11. un 12. punkts), 1985. gada 11. jūlija spriedumu lietā 105/84 *Foreningen af Arbejdsledere i Danmark* (*Recueil*, 2639. lpp., 26. punkts), 1988. gada 10. februāra spriedumu lietā 324/86 *Daddy's Dance Hall* (*Recueil*, 739. lpp., 9. punkts), 1991. gada 25. jūlija spriedumu lietā C-362/89 *D'Urso* u.c. (*Recueil*, I-4105. lpp., 9. punkts), 1992. gada 16. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-132/91, C-138/91 un C-139/91 *Katsikas* u.c. (*Recueil*, I-6577. lpp., 21. punkts), 1998. gada 12. novembra spriedumu lietā C-399/96 *Europièces* (*Recueil*, I-6965. lpp., 37. punkts), 2005. gada 15. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-232/04 un C-233/04 *Güney-Görres* un *Demir* (Krājums, I-11237. lpp., 31. punkts), 2006. gada 9. marta spriedumu lietā C-499/04 *Werhof* (Krājums, I-2397. lpp., 25. punkts), 2008. gada 27. novembra spriedumu lietā C-396/07 *Juuri* (Krājums, I-8883. lpp., 28. punkts), 2009. gada 12. februāra spriedumu lietā C-466/07 *Klarenberg* (Krājums, I-803. lpp., 40. punkts) un 2010. gada 29. jūlija spriedumu lietā C-151/09 *UGT-FSP* (Krājums, I-7587. lpp., 40. punkts).

28. Tiesa ir bieži interpretējusi Direktīvu 77/187. It īpaši daudzo Tiesas spriedumu dēļ Kopienų likumdevējs būtiski atjaunināja šo direktīvu ar Direktīvu 98/50 un pielāgoja direktīvas tekstu attiecīgā laika judikatūrai. Visbeidzot skaidrības labad Direktīva 77/187 tika kodificēta Direktīvā 2001/23, nemainot pašas direktīvas saturu. Tieši šī konstruktīvā Savienības likumdevēja un Tiesas sadarbība, abu pušu attiecīgo konstitucionālo kompetenču ietvaros veidojot individuālās darba tiesības, nodrošina, ka līdzšinējā judikatūra, kas attiecas uz iepriekšējo direktīvu, ir vērtīga palīdzība tiesību piemērotājam, lai uztvertu Direktīvas 2001/23 atsevišķo normu jēgu un mērķi. It īpaši tas attiecas uz tām tiesību normām, kas regulē direktīvas personisko piemērošanu un kuru interpretācija ir šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatā.

b) apakšpunktam un tādējādi šiem faktiem ir piemērojama direktīva. Apskatot tuvāk prejudiciālos jautājumus, iesniedzējtiesa ar tiem vēlas tikai noskaidrot, vai pamata lietā ir notikusi “uzņēmuma īpašnieka maiņa” direktīvas izpratnē. Tomēr jāatgādina, ka, lai piemērotu sadarbības principu, kas raksturīgs prejudiciāla nolēmuma procedūrai, dalībvalstu tiesai, pamatojoties uz Kopienų tiesībām un valsts transponēšanas normām, ir jāpārbauda, vai katrā atsevišķā gadījumā pastāv [uzņēmumu īpašnieku] maiņas priekšnoteikumi. Tādēļ Tiesa savā judikatūrā⁹ ir atzinusi, ka valsts tiesām, veicot šādu pārbaudi, ir jāņem vērā visi attiecīgo darījumu raksturojošie fakti un jāizvērtē visi atsevišķie aspekti kopā.

B — Prejudiciālā jautājuma vērtējums

1) Vispārīgie apsvērumi

29. Prejudiciālajā jautājumā Tiesai tiek lūgts noteikt, vai pamata lietas fakti atbilst Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkta a) un

30. Savukārt Tiesas kompetencē ir interpretācijas ceļā sniegt valsts tiesai visus nepieciešamos kritērijus, lai tai nodrošinātu iespēju veikt šo vērtējumu. Kā to ilustrē līdzšinējā judikatūra, Tiesai, protams, nav liegts plaši izmantot savu interpretācijas kompetenci, lai sniegtu valsts tiesai lietderīgu atbildi pamata

⁹ — 2000. gada 26. septembra spriedums lietā C-175/99 *Mayeur* (*Recueil*, I-7755. lpp., 52. punkts).

lietas iztiesāšanai, tādā veidā, ka Tiesa, piemēram, interpretē šādus kritērijus, kas attiecas uz lietu, un interpretācijas gaitā iedziļinās atsevišķos tai zināmo faktu aspektos¹⁰.

ir jāskar uzņēmums, uzņēmēj sabiedrība vai uzņēmēj sabiedrības daļa un pārejai ir jābūt balstītai uz līgumu¹¹.

31. Pēc šī vispārējā iztirzājuma turpinājumā aplūkošu līgumā sniegt prejudiciālo nolēuma uzdoto jautājumu par Direktīvas 2001/23 piemērošanu prejudiciālajā jautājumā minētajai situācijai.

a) Uz līgumu balstīta darba devēja maiņa

2) Direktīvas 2001/23 piemērojama

i) Pasūtītājs kā publisko tiesību subjekts

32. Kā izriet no Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkta, šīs direktīvas piemērošana ir atkarīga no trīs priekšnoteikumiem: pārejai ir jābūt saistītai ar darba devēja maiņu, pārejai

33. Vispirms ir īsi jāatgādina Tiesas spriedums, saskaņā ar kuru saimnieciskās darbības pārņemšanai no privāto tiesību juridiskas personas uz publisko tiesību juridisku personu principā ir piemērojama Direktīva 77/187¹². Šāds secinājums, ko Tiesa nesēn apstiprināja 2010. gada 29. jūlija spriedumā lietā *UGT-FSP*¹³, ir izdarāms arī pēc Direktīvas 2001/23 stāšanās spēkā.

10 — Tiesa, īstenojot savu kompetenci, ne tikai uzskaita uzņēmuma pārejas noteikumu kritērijus, bet bieži arī interpretē šos kritērijus, pamatojoties uz lietas faktiem. Uz to atbilstoši norāda Moizard, N., "Directive transfert et changement de prestataires de services dans la restauration collective", *Revue de jurisprudence sociale*, 2004, 261. lpp., un Loibner, G., "Betriebsübergang bei Auftrags- und Funktionsnachfolge", *Zeitschrift für Arbeitsrecht und Sozialrecht*, 2004, 135. lpp. Skat., piemēram, 2003. gada 20. novembra spriedumu lietā *C-340/01 Abler u.c.* (*Recueil*, I-14023. lpp., 36. punkts), kurā Tiesa atzina, ka slimnīcas virtuves darbība nav darbība, kurā būtiskākā loma ir cilvēka darbaspēkam.

34. Šajā ziņā ir jānorāda, ka Tiesa Direktīvu 77/187 atzina par piemērojamu arī gadījumā, kad kāda pašvaldība, proti, publisko tiesību juridiska persona, kas darbojās konkrētu

11 — Spriedums lietā *Temco* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 21. punkts).

12 — Spriedums lietā *Mayeur* (iepriekš minēts 9. zemsvītras piezīmē, 29. punkts).

13 — Skat. spriedumu lietā *UGT-FSP* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 23. punkts).

administratīvo tiesību normu ietvaros, pati uzņēmās turpmāk veikt noteiktas darbības, kuras līdz tam pašvaldības interesēs veica bezpeļņas organizācija, privāto tiesību juridiska persona, tiktāl, ciktāl pārņemtā [ekonomiskā] vienība saglabāja savu identitāti¹⁴. Tātad pats fakts, ka telpu uzkopšanas pakalpojumus, ko līdz šim *CLECE* darbinieki sniedza *Ayuntamiento* — publisko tiesību subjektam —, pārņēma *Ayuntamiento*, neizslēdz Direktīvas 2001/23 piemērojamību. Turklāt pamata lietā nepastāv arī konkrētie direktīvas 1. panta c) apakšpunktā aprakstītie apstākļi.

ii) Maiņa, kas balstīta uz līguma par uzkopšanas pakalpojumu sniegšanu laušanu

35. Attiecībā uz pārejas veidiem direktīvas izpratnē vispirms ir jāsecina, ka Tiesa savā judikatūrā jēdzienu “īpašumtiesību pāreja” [uz līguma pamata] interpretē plaši, lai ievērotu direktīvas mērķi, proti, darba ņēmēju aizsardzību uzņēmuma īpašnieku maiņas gadījumā. Tiesa atbilstoši nosprieda, ka direktīva ir piemērojama visos gadījumos, kuros īpašumtiesību pārejas uz līguma pamata ietvaros

mainās par uzņēmuma darbību atbildīgā fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir darba devēja pienākumi pret uzņēmuma darbiniekiem¹⁵.

36. Secīgi Tiesa ir arī nospriedusi, ka direktīva ir piemērojama gadījumā, kad viens uzņēmums, slēdzot līgumu, nodod citam uzņēmumam atbildību par uzkopšanas darbu veikšanu, ko pirms tam šis uzņēmums nepastarpināti veica pats¹⁶, un gadījumā, kad kāds pasūtītājs, kurš savu telpu uzkopšanu ir uzticējis vienam uzņēmumam, lauž līgumu ar šo uzņēmumu un līdzīga darba veikšanai slēdz jaunu līgumu ar citu uzņēmumu¹⁷.

37. Spriedumam apvienotajās lietās *Hernández Vidal*¹⁸ ir būtiska nozīme šīs lietas juridiskajā vērtējumā, jo tajā ir daudz paralēļu ar pamata lietu; Tiesa spriedumā lietā *Hernández Vidal* nosprieda, ka direktīvai ir jābūt piemērojamai arī gadījumā, kad viens uzņēmums savu telpu vai to daļu uzkopšanai nolīgst citu uzņēmumu un vēlāk nolemj lauzt

14 — Spriedums lietā *Mayeur* (iepriekš minēts 9. zemsvītras piezīmē, 57. punkts).

15 — 1996. gada 7. marta spriedums apvienotajās lietās *C-171/94* un *C-172/94 Merckx un Neuhuys* (*Recueil*, I-1253. lpp., 28. punkts) un spriedums apvienotajās lietās *Hernández Vidal* u.c. (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 23. punkts).

16 — 1994. gada 14. aprīļa spriedums lietā *C-392/92 Schmidt* (*Recueil*, I-1311. lpp., 14. punkts).

17 — Spriedums lietā *Süzen* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 11. un 12. punkts).

18 — Spriedums apvienotajās lietās *Hernández Vidal* u.c. (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 25. punkts).

līgumu ar šo citu uzņēmumu, lai turpmāk pats veiktu savu telpu uzkopšanu. Tā kā pamata lietā ir tieši tādi paši lietas apstākļi, tad, manuprāt, šos Tiesas secinājumus iepriekš minētajā spriedumā var *ipso facto* attiecināt arī uz šo lietu. Tātad, kā savos secinājumos lietā *Abler* u.c.¹⁹ ir attiecīgi konstatējis arī ģenerālvokāts Hēlhuds [*Geelhoed*], jēdziens “īpašumtiesību pāreja” [uz līguma pamata] nav jāsaprot tā, ka šāda pāreja notiek, tikai un vienīgi “pamatojoties” uz noslēgtu līgumu. Tieši otrādi: tāds vienpusējs juridisks akts kā līguma par uzkopšanas pakalpojumu sniegšanu laušana tāpat notiek līguma ietvaros, un tādēļ arī šādā gadījumā ir piemērojama direktīva.

38. Šī iemesla dēļ *Ayuntamiento* līdzšinējā līguma ar *CLECE* laušana un turpmākā šī uzņēmuma darbinieku sniegto uzkopšanas pakalpojumu pārņemšana ir pietiekams pamats, lai konstatētu “īpašumtiesību pāreju” [uz līguma pamata] Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē. Tā kā pastāv uz līgumu balstīta darba devēja maiņa, tad ir izpildīti abi kritēriji, kas nepieciešami, lai uzskatītu, ka ir notikusi uzņēmuma īpašnieku maiņa.

19 — 2003. gada 19. jūnija ģenerālvokāta Hēlhuda secinājumi lietā *Abler* u.c. (iepriekš minēta 10. zemsvītras piezīmē, 57. punkts).

b) Ekonomiskās vienības nodošana

i) Jēdziens “ekonomiskā vienība”

39. Kā iesākumā minēts, direktīvas mērķis ir nodrošināt darba tiesisko attiecību turpināšanos ekonomiskas vienības ietvaros neatkarīgi no īpašnieka maiņas, un tādēļ izšķirošais kritērijs atbildei uz jautājumu par to, vai runa ir par [uzņēmuma īpašnieku] maiņu, ir tas, vai attiecīgā ekonomiskā vienība ir saglabājusi savu identitāti²⁰. Līdz ar to ir jānotiek tādas ilgstoši pastāvošas ekonomiskās vienības nodošanai, kura neveic tikai vienu konkrētu darbību²¹. Saskaņā ar Tiesas judikatūru jēdziens “vienība” attiecas uz organizatorisku personāla un lietu kopumu, kas paredzēts saimnieciskās darbības veikšanai ar kopīgu mērķi²².

40. Šis formulējums, pamatojoties uz Tiesas izstrādāto definīciju, vēlāk ar Direktīvu 98/50 praktiski burtiski tika iekļauts Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā, nemainot gan iepriekšējās

20 — Skat. it īpaši spriedumu lietā *Spijkers* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 11. punkts).

21 — 1995. gada 19. septembra spriedums lietā *C-48/94 Rygaard* (*Recueil*, I-2745. lpp., 20. punkts).

22 — Spriedums lietā *Šūzen* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 13. punkts).

Direktīvas 77/187 piemērošanas jomu, kāda tā ir saskaņā ar Tiesas interpretāciju²³. To apstiprina arī Direktīvas 2001/23 preambulas 8. apsvērumš. Atbilstoši minētajai tiesību normai īpašumtiesībām ir jāpāriet uz ekonomisku vienību, ar ko saprot “organizētu resursu sagrupēšanu ar mērķi veikt saimniecisko darbību neatkarīgi no tā, vai tā ir pamata vai palīgdarbība”, un kurai pēc īpašumtiesību pārejas ir jā saglabā sava “identitāte”.

materiālo ražošanas līdzekļu kā ēku un kustamās mantas iespējama pāreja, 3) nemateriālo aktīvu vērtība īpašumtiesību pārejas brīdī, 4) tas, vai jaunais īpašnieks pārņem lielāko personāla daļu, 5) tas, vai notiek klientu pāreja, kā arī 6) pirms un pēc pārņemšanas veiktās [saimnieciskās] darbības līdzības pakāpe un 7) šīs [saimnieciskās] darbības iespējamā pārtraukuma ilgums. Šie aspekti ir tikai daļa no vērtēšanas aspektu kopuma, un tādēļ tos nedrīkst skatīt katru atsevišķi²⁴.

ii) Vispārīgie kritēriji atzišanai, ka pastāv ekonomiska vienība

— Par katru atsevišķo kritēriju

41. Pārbaudot, vai [ekonomiska] vienība ir pārņemta atbilstoši iepriekš minētajai juridiskajai definīcijai, ir jāņem vērā visi šo procesu raksturojošie faktiskie apstākļi. Tiesa pastāvīgajā judikatūrā atsaucas uz sarakstu, kurā ir ietverti pavisam septiņi vērtēšanas kritēriji. Būtisko kritēriju vidū ir: 1) attiecīgā uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības veids, 2) tādu

42. Turklāt savā judikatūrā Tiesa ir norādījusi uz nepieciešamību, izvērtējot būtiskos faktiskos apstākļus, ņemt vērā arī attiecīgā uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības veidu. Tiesa uzskata, ka būtiskajiem kritērijiem, kas raksturo īpašumtiesību pāreju direktīvas izpratnē, ir atšķirīga nozīme atkarībā no saimnieciskās darbības veida un pat atkarībā no

23 — Skat. spriedumu lietā *Klarenberg* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 40. punkts).

24 — Skat. it īpaši spriedumu lietā *Spijkers* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 13. punkts), spriedumu lietā *Süzen* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 14. punkts), spriedumu lietā *Abler* u.c. (iepriekš minēts 10. zemsvītras piezīmē, 33. punkts) un spriedumu apvienotajās lietās *Güney-Görres* un *Demir* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 33. un 34. punkts). Attiecībā uz uzņēmumu īpašnieku maiņas direktīvas interpretāciju, kas ir spēkā arī EBTA/EEZ valstīs, skat. arī (EEZ tiesībās ietvertajai vienveidīguma prasībai atbilstoši) EBTA Tiesas judikatūru, tostarp 1996. gada 25. septembra spriedumu lietā E-2/95 *Eidesund* (ETZ 1, 32. punkts), 1996. gada 19. decembra spriedumu lietā E-2/96 *Ulstein* (ETZ 65, 28. punkts) un 1997. gada 14. marta spriedumu lietā E-3/96 *Ask* (ETZ 1, 20. punkts). Direktīva 2001/23 atbilstoši EEZ līguma XVIII pielikuma 32.d punktam ir spēkā arī EBTA/EEZ valstīs.

ražošanas vai uzņēmējdarbības metodēm, kas tiek pielietotas attiecīgajā uzņēmumā, uzņēmējdarbībā vai uzņēmējdarbības daļā. Tā kā ekonomiskā vienība atsevišķās nozarēs var darboties bez nozīmīgiem materiāliem vai nemateriāliem aktīviem, tās identitātes saglabāšana pēc to ietekmējoša darījuma tādat nevar būt atkarīga no šādu aktīvu pārejas²⁵.

43. Iepriekš minētais it īpaši attiecas uz noteiktām saimniecības nozarēm, piemēram, uz uzkopšanas jomu, kurā, kā Tiesa secināja spriedumā apvienotajās lietās *Hernández Vidal u.c.*²⁶, materiālie un nemateriālie uzņēmuma resursi bieži pastāv savā vienkāršākajā formā un būtiskākā loma šajā nozarē ir cilvēka darbaspēkam²⁷. Tādēļ Tiesa attiecībā uz uzkopšanas uzņēmumiem nosprieda, ka organizētu darba ņēmēju kopums, kas īpaši un ilgstoši tiek piesaistīti kādam kopīgam darbam, var būt ekonomiska vienība, nemaz nepastāvot citiem ražošanas resursiem.

25 — Spriedums lietā *Süzen* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 18. punkts) un spriedums apvienotajās lietās *Hernández Vidal u.c.* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 31. punkts), 1998. gada 10. decembra spriedums apvienotajās lietās C-173/96 un C-247/96 *Hidalgo u.c. (Recueil, I-8237. lpp., 31. punkts)* un spriedums lietā *UGT-FSP* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 28. punkts).

26 — Spriedums apvienotajās lietās *Hernández Vidal u.c.* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 27. punkts). Skatīt arī 2007. gada 13. septembra spriedumu lietā C-458/05 *Jouini u.c.* (Krājums, I-7301. lpp., 32. punkts) un spriedumu lietā *UGT-FSP* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 29. punkts).

27 — Diller, M., Grzyb, N., "Kurzkommentar zum Urteil in der Rechtssache Abler u.a./Sodexo MM Catering Gesellschaft mbH", *Entscheidungen zum Wirtschaftsrecht*, 2004, 86. lpp., un Loibner, G. (iepriekš minēts 10. zemsvītras piezīmē), 135. lpp., ir atbalstīti Tiesas uzskats, ka uzkopšanas darbība ir saimnieciskās darbības veids, ko galvenokārt raksturo personāla darbs, proti, cilvēka darbaspēks.

44. Tiesa iepriekš minētajā spriedumā apskaidroja savu judikatūru vienā, bet ļoti skaidrā un vienkāršā formulējumā. Atbilstoši tam ekonomiskajai vienībai "ir jābūt pietiekami strukturētai un autonomai, bet tai nav jāietver nozīmīgi materiāli vai nemateriāli resursi"²⁸. No šī teikuma var izdarīt nozīmīgus secinājumus, kas ir būtiski šīs lietas juridiskajam vērtējumam, proti: lai gan atkarībā no ekonomikas nozares ir pieņemami materiālo, kā arī nemateriālo uzņēmuma resursu nepieciešamības ierobežojumi, tomēr [ekonomiskās] vienības obligāts priekšnoteikums ir, ka tā ir "strukturēta" un "autonoma"²⁹.

45. Līdz ar to Tiesa pati uzskata, ka tās izvirzītajiem iepriekš minētajiem septiņiem [uzņēmuma] īpašumtiesību pārejas kritērijiem nekādā gadījumā nav jābūt izpildītiem vienlaikus. Drīzāk jau vienmēr ir jāņem vērā konkrētā uzņēmuma un attiecīgās saimnieciskās nozares īpatnības. Šī iemesla dēļ turpmāk sīkāk tiks apskatīti tikai tie kritēriji, kas ir minēti šajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu un par kuru izpildi pastāv šaubas.

28 — Spriedums apvienotajās lietās *Hernández Vidal u.c.* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 27. punkts).

29 — Skat. spriedumu lietā *Jouini u.c.* (iepriekš minēts 26. zemsvītras piezīmē, 31. punkts).

46. Turpmāk ir jāpiemēro šie kritēriji pamata lietai.

47. Turklāt ekonomiskajai vienībai, kas pastāvēja pirms [uzņēmuma] īpašumtiesību pārejas, kā tādai ir nepārveidoti jāpastāv arī pēc īpašumtiesību pārejas. Tātad izšķirošais faktors ir tas, vai pirms īpašumtiesību pārejas vispār pastāvēja patstāvīga ekonomiska vienība. Pamata lietā analīzes priekšmetam būtu jābūt tikai un vienīgi *CLECE* darbinieku grupai, ko *CLECE* norīkoja darbā *Ayuntamiento*. Šī iemesla dēļ, pretēji Spānijas valdības uzskatam³⁰, pilnīgi nav nozīmes tam, vai *Ayuntamiento* kā pašvaldības vadība atbilst patstāvīgi organizētai [ekonomiskai] vienībai.

— Materiālo un nemateriālo resursu nenodošana tālāk

Uzņēmuma materiālie resursi

48. Attiecībā tieši uz izvērtējamo pamata lietu no lietas materiāliem izriet, ka prasītāja pamata lietā acimredzot bija nodarbināta

30 — Skat. Spānijas valdības rakstveida apsvērumu 27. punktu.

četrus cilvēkus kolektīvā³¹, kas veica uzkopšanas darbus *Ayuntamiento* uzdevumā, turklāt jāpiebilst, kā par to informēja iesniedzējtiesa, ka šajā darbā netika izmantoti īpaši darbarīki. No šī pēdējā apgalvojuma var secināt, ka attiecīgo darbinieku veiktās darbības galvenokārt bija balstītas uz cilvēka darbaspēku, un tādēļ pēc līguma laušanas par uzkopšanas pakalpojumu sniegšanu *Ayuntamiento*, iespējams, netika nodoti tādi materiālie uzņēmuma resursi kā, piemēram, iekārtas, tehnika vai uzkopšanas aprīkojums³².

Uzņēmuma nemateriālie resursi

49. Lai izvērtētu jautājumu par to, vai ir notikusi ekonomiskās vienības nodošana direktīvas izpratnē, svarīgi ir ne tikai materiālie uzņēmuma resursi, bet arī dažādi iepriekšēja

31 — No 2008. gada 13. maija *Juzgado de lo social N° 2 de Toledo* sprieduma, kas ir ietverts Tiesai nodotajos lietas materiālos, izriet, ka uzkopšanas darbos tika nodarbinātas vairākas darbinieces (virsraksts "II Pierādītie fakti", sprieduma oriģināldokumenta 4. punkts, 2. lpp.), tomēr nav minēts konkrēts skaits. Savukārt no pamata lietas prasītājas 2008. gada 1. jūlijā par iepriekš minēto spriedumu iesniegtās apelācijas sūdzības [*Recurso de suplicación*] (8. lpp. no 15) var secināt, ka *CLECE* uzkopšanas darbam pašvaldības skolas un ēkās nodarbināja četras darbinieces, un tātad šim uzņēmumam nebija liels kolektīvs.

32 — Skat. spriedumu lietā *UGT-FSP* (iepriekš minēts 8. zemsvirras piezīmē, 31. punkts), kā arī 2010. gada 6. maija ģenerāladvokātes Šarpstones [*Sharpston*] secinājumu šajā pašā lietā 39. punktu. Tajos atbilstīgi tiek izklāstīts, ka uzkopšanas jomā kā materiālie uzņēmuma resursi var būt iekārtas, tehnika vai aprīkojums.

darba devēja darba veikšanai rīcībā esošie nemateriālie resursi.

papildinošs raksturs, veicot noteiktu saimniecisko darbību³⁵.

50. No judikatūras izriet, ka ir jāņem vērā tādi aspekti kā personāla identitāte, vadītāja dotības, darba organizācija un darba metodes, kas pēc Tiesas uzskatiem uzņēmēj-sabiedrībai vai uzņēmēj-sabiedrības daļai piešķir ekonomiskās vienības raksturu³³. Attiecībā uz pirmajiem trīs aspektiem, kas visi skar uzņēmuma iekšējo organizāciju, ir jāsecina, ka nekas nenorāda uz to, ka tikai četru darba ņēmēju kolektīvam, kurā ietilpa arī prasītāja pamata lietā, kādam būtu vadītāja dotības, nemaz nerunājot, ka šim personālam būtu organizācijas struktūra.

52. Iesniedzējtiesa katrā ziņā norāda uz to, ka prasītāja pamata lietā uzkopšanas darbību veica pašvaldībai piederošās pilsētas skolās un ēkās. Līdz ar to ir jāpieņem, ka katrs darba ņēmējs būtībā strādāja neatkarīgi no citiem, turklāt katram darbiniekam tika iedalītas noteiktas telpas, kuras konkrēti noteiktā laikā tam bija jāiztira. Līdz ar to ir apšaubāmi, vai pamata lietā ir izpildītas Tiesas noteiktās prasības, ka attiecīgajai [ekonomiskajai] vienībai ir jābūt "strukturētai" un "autonomai"³⁶, ja nav identiska prasītājas pamata lietā un pārējo darba ņēmēju darbība un nav sadarbība kolektīva ietvaros, kas varētu norādīt, ka pastāv kompleksa organizācijas struktūra.

51. Kā to var secināt no sprieduma lietā *Klarenberg*³⁴, Tiesa noteica, ka ir jāpastāv minimālai uzņēmuma iekšējai organizācijai tādā veidā, lai starp dažādiem ražošanas faktoriem pastāvētu savstarpēja saikne un

35 — Skat. spriedumu lietā *Klarenberg* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 47. punkts), kurā ir atsauce uz ģenerālvokāta Mengoci [*Mengozzi*] 2009. gada 12. februāra secinājumu šajā pašā lietā 42.–44. punktu. Skat. arī ģenerālvokātes Šarpstones 2010. gada 6. maija secinājumus lietā *UGT-FSP* (iepriekš minēta 8. zemsvītras piezīmē, 56. punkts). Šajā pašā izpratnē skat. arī Willemsen, H. J., "Mit oder an"; §613a BGB und der Wertschöpfungsgedanke", *Festschrift für Reinhard Richardi zum 70. Geburtstag*, Minhe, 2007, 477. lpp., atbilstoši kura uzskatiem uzņēmuma vai uzņēmēj-sabiedrības daļas identitāti raksturojošā un neatņemamā pazīme ir attiecīga organizācija, proti, mērķtiecīga esošo resursu piesaiste noteiktam ražošanas mērķim. Līdzīgi uzskata arī Müller-Bonanni, T., "Betriebsübergang — ja oder nein? — Die aktuelle Rechtsprechung zum Tatbestand des §613a BGB", *Neue Zeitschrift für Arbeitsrecht*, pielikums Nr. 1/2009, 14. lpp., — ka uzņēmuma ipašumtiesību nodošana nozīmē arī [uzņēmuma] funkciju kopuma pārņemšanu izveidotas darba organizācijas izpratnē. Autors savā darbā apskata gadījumu, kurā jaunais uzņēmuma ipašnieks pārņem uzņēmuma "ienākuma avotu".

33 — Skat. spriedumu lietā *Süzen*, (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 15. punkts).

34 — Spriedums lietā *Klarenberg*, (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē).

36 — Skat. šo secinājumu 44. punktu.

53. Turklāt nedrīkst aizmirst, ka plānošanai un organizācijai, kā arī prasmēm un zināšanām uzkopšanas darbā ir daudz mazāka loma nekā citās nozarēs³⁷. Tieši tādēļ uzkopšanas uzņēmumi bieži pieņem darbā arī mazkvalificētu darbaspēku. Šie secinājumi, protams, neattiecas uz tiem specializētajiem uzkopšanas pakalpojumiem, kuros tiek izmantots speciāls aprīkojums, kā arī īpašas darba metodes. Daži svarīgi nemateriāli uzņēmuma resursi specializētajiem uzkopšanas pakalpojumiem ir, piemēram, darba kārtības organizācija, aprēķini, zināšanas par noteiktām uzkopšanas tehnoloģijām, darba metodes, apgūtās iemaņas darbā ar veselībai kaitīgām vai pat dzīvībai bīstamām vielām.

iepriekš minētajiem nemateriālajiem resursiem *Ayuntamiento* netika nodots. Turklāt nekas nenorāda, ka kolektīvu, kurā ietilpa arī prasītāja pamata lietā, varētu klasificēt kā specializētu uzkopšanas pakalpojumu sniedzēju iepriekš minētajā nozīmē. Tādēļ ir jāpieņem, ka šī darba veikšanai nebija nepieciešamas īpašas iemaņas vai darba metodes. Līdz ar to nav notikusi arī uzņēmuma nemateriālo resursu pārņemšana.

— Funkciju turpināšanas norobežošana

54. Tā kā lietas materiālos nav minēti nekādi pretēji pierādījumi, ir jāsecina, ka neviens no

37 — Skat. secinājumus lietā *Abler* u.c. (iepriekš minēti 19. zemsvitras piezīmē, 71. punkts). Šajos secinājumos ģenerālvokāts pauda savu uzskatu, ka cilvēka darbaspēka faktoram sabiedriskajā ēdināšanā slimnīcās ir daudz mazāka nozīme nekā uzkopšanai un apsardzei, un nekāda ziņā tas nav būtiskākais faktors. Turklāt ģenerālvokāts norādīja, ka sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi slimnīcās atšķiras no uzkopšanas un apsardzes darbībām divos veidos. Pirmkārt, papildus darbam būtiskāka loma ir uzņēmuma materiālajiem resursiem. Otrkārt, sabiedriskajā ēdināšanā slimnīcās prasmēm, zināšanām, plānošanai un organizācijai ir ievērojami lielāka loma nekā uzkopšanas un apsardzes gadījumā.

55. Ņemot vērā, ka nepastāv ne materiālo, ne nemateriālo resursu nodošana, šajā pārbaudes stadijā būtu jānoliedz, ka pamata lietā pastāvēja ekonomiskā vienība. Tā kā *Ayuntamiento* tikai un vienīgi turpina uzkopšanas darbus, nepārņemot darba ņēmējus, kuri līdz šim veica šo darbu, principā varētu pieņemt, ka pamata lietā ir notikusi tikai un vienīgi “funkciju turpināšana”, kas saskaņā ar jaunāko

Tiesas judikatūru principā neietilpst Direktīvas 2001/23 piemērošanas jomā³⁸.

56. Kā pareizi atzinusi Tiesa, jēdziens “uzņēmuma īpašumtiesību nodošana” nav neierobežots³⁹. Šī jēdziena plašās interpretācijas ārējo robežu Tiesa noteica spriedumā lietā *Süzen*⁴⁰, nosakot, ka apstākļi, ka iepriekšējā un jaunā pasūtītāja sniegtie pakalpojumi ir līdzīgi, neļauj secināt, ka ir notikusi ekonomiskās vienības pāreja. Pēc Tiesas domām, par [ekonomisko] vienību nevar uzskatīt vienkārši kādu darbību.

57. Šī judikatūra turklāt ir apstiprināta spriedumā apvienotajās lietās *Hernández Vidal u.c.*, kurās, kā jau iepriekš minēts, var villt neskaitāmas paralēles ar šeit izskatāmo lietu. Abu lietu fakti ir līdzīgi arī tādēļ, ka apvienotajās lietās *Hernández Vidal* — tāpat kā pamata lietā — jautājums bija par to, vai uzņēmumam, kurš lauza ar kādu uzkopšanas

uzņēmumu noslēgtu spēkā esošu uzkopšanas pakalpojumu līgumu, lai nākotnē pats veiktu savu telpu uzkopšanu, saskaņā ar Direktīvu 2001/23 bija pienākums arī turpmāk nodarbināt šī tīrīšanas uzņēmuma darbiniekus. Apvienotajās lietās *Hernández Vidal* Tiesa konstatēja:

“Tas apstākļi vien, ka uzkopšanas uzņēmuma un — vēlāk — uzņēmuma, kam pieder šīs telpas, veiktās uzkopšanas darbības ir ļoti līdzīgas, neļauj secināt, ka no pirmā uz otro uzņēmumu ir pārnesta ekonomiskā vienība. Proti, [ekonomiskā] vienība nenozīmē tikai un vienīgi veicamo darbību”⁴¹.

38 — Skat. spriedumu lietā *Süzen* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 15. punkts) un spriedumu apvienotajās lietās *Hernández Vidal u.c.* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 30. punkts), kā arī spriedumu apvienotajās lietās *Hidalgo u.c.* (iepriekš minēts 25. zemsvītras piezīmē, 30. punkts). Tāds pats viedoklis tiek pausts arī tiesību doktrīnā. Par to skat. arī Majoros, T., “Auftragnehmerwechsel bei Großküche als Betriebsübergang”, *Das Recht der Arbeit*, 2004, 193. lpp.; Jochums, D., “Betriebsübergang: Der EuGH auf Abwegen?”, *Neue Juristische Wochenschrift*, 2005, 36. burtnīca, 2585. lpp.; Davies, P., “Taken to the Cleaners? Contracting Out of Services Yet Again”, *Oxford Journals*, 1997. gada jūnijs, 196. lpp.; Willemsen, H. J., (iepriekš minēts 35. zemsvītras piezīmē), 477. lpp., un Thüsing, G., *Europäisches Arbeitsrecht*, Minhene, 2008, 168. punkts, 168. lpp., kuri tikai un vienīgi funkciju turpināšanu neuzskata par uzņēmuma īpašnieka maiņu Direktīvas 2001/23 izpratnē.

39 — Skat. ģenerālvokāta Hēlhuda vērtējumu secinājumos lietā *Abler u.c.* (iepriekš minēti 19. zemsvītras piezīmē, 61. punkts).

40 — Skat. spriedumu lietā *Süzen* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 15. punkts) un spriedumu apvienotajās lietās *Hidalgo u.c.* (iepriekš minēts 25. zemsvītras piezīmē, 30. punkts).

58. Ņemot vērā abu lietu faktu acīmredzamo līdzību, uzskatu, ka apvienoto lietu *Hernández Vidal* judikatūru var piemērot arī šai lietai. Uzkopšanas darbu turpināšana pati par sevi nav noteicošais faktors, kas norādītu uz ekonomiskās vienības pāreju, bet gan atbilstoši Tiesas judikatūrai ir tikai viena no vairākām pārejas pazīmēm.

41 — Skat. spriedumu apvienotajās lietās *Hernández Vidal u.c.* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 30. punkts).

— Personāla būtiskas daļas pārņemšanas kritērijs

darbaspēku, darbinieku kopums, kuru ilgstoši apvieno kopīga darbība, var būt ekonomiska vienība, kas var saglabāt savu identitāti pēc īpašumtiesību pārejas, kad jaunais uzņēmuma vadītājs ne tikai veic attiecīgo darbību, bet arī pārņem skaita un prasmju ziņā būtisku to resursu daļu, ko tā priekštecis bija paredzējis tieši šai darbībai”. Tiesa savu viedokli pamato ar to, ka “šādā gadījumā jaunais uzņēmuma vadītājs pārņem organizēto elementu kopumu, kas tam ļaus stabili turpināt veikt visas vai dažas no cedenta uzņēmuma darbībām”.

Par Tiesas judikatūru

59. Pēc manām domām, funkciju turpināšanu varētu noliegt, ja vien valsts tiesa, izvērtējot visus pamata lietas apstākļus, neseicina, ka šajā lietā ir izpildīti citi kritēriji, kas ir ekonomiskās vienības pastāvēšanas noteicoši kritēriji.

60. Tomēr šajā kontekstā par to, ka tā nav, liecina tas, ka acīmredzot neviens no četrām vai piecām *CLECE* strādājošām darba ņēmējām — tostarp arī prasītāja pamata lietā — turpmāk netika nodarbināta. Saskaņā ar Tiesas judikatūru turpmākas nodarbināšanas apstākļi ir svarīga ekonomiskās vienības pastāvēšanas pazīme. Kopš sprieduma lietā *Süzen*⁴² Tiesa ir uzskatījusi, ka “noteiktās nozarēs, kurās darbība galvenokārt ir balstīta uz

61. Lai gan šī judikatūra, tāpat kā citu iepriekš minēto kritēriju pārbaude, norāda, ka pamata lietā nepastāv ekonomiskās vienības pāreja Direktīvas 2001/23 izpratnē, es tomēr vēlētos turpmāk īsi ieņemt nostāju saistībā ar Tiesas pausto viedokli iepriekš minētajos spriedumos. Lai precizētu šo Tiesas judikatūru, mans skaidrojums būtībā skar jautājumu par to, cik lielā mērā personāla būtiskas daļas pārņemšanas kritērijs ļauj izdarīt ticamus secinājumus, ka pastāv uzņēmuma īpašnieku maiņa.

42 — Skat. spriedumu lietā *Süzen* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 21. punkts), spriedumu apvienotajās lietās *Hernández Vidal* u.c. (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 32. punkts) un spriedumu lietā *Temco* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 33. punkts), kā arī spriedumu apvienotajās lietās *Hidalgo* u.c. (iepriekš minēts 25. zemsvītras piezīmē, 32. punkts).

Šāda kritērija nepilnības

būtiska daļa tiek pārņemta tikai tad, ja pirms tam iepriekš jau ir tikusi pārņemta personāla būtiska daļa, faktiski veido apburto loku⁴⁵ un nevarētu pat nedaudz atbilst Savienības likumdevēja nodomam.

62. Vispirms ir jāatceras, ka būtībā ar “personāla būtiskas daļas” pārņemšanu tiek saprastas Direktīvas 2001/23 izšķirošās tiesiskās sekas, proti, — precizāk formulējot — direktīvu transponējošo valsts tiesību normu tiesiskās sekas. Tieši šādā veidā Savienības likumdevējs vēlējās nodrošināt pastāvošo darba attiecību turpināšanos uzņēmuma īpašnieku maiņas gadījumā⁴³. Tādēļ apstākļi, ka Tiesa šīs juridiskās sekas it kā vienlaikus nosauc par uzņēmuma īpašnieku maiņas pazīmi, pirmajā brīdī liekas apšaubāms no metodoloģijas viedokļa. Proti, kā iepriekš savos secinājumos lietā *Hernández Vidal* u.c.⁴⁴ uzsvēra ģenerālvokāts Kosma [*Cosmas*], lai nenonāktu pie neloģiskiem secinājumiem, no regulējuma tehniskā viedokļa viens un tas pats elements nevar vienlaikus būt Direktīvas 2001/23 pazīme un tiesiskās sekas. Proti, tas, ka uzņēmuma īpašnieka maiņas gadījumā personāla

63. Turklāt iepriekš aprakstītais Tiesas judikatūras lasīšanas veids ietver “likumdošanas un judikatūras nesaskaņas” risku un mudina uz ļaunprātīgu rīcību, par ko savos secinājumos lietā *Abler* u.c. pauda nožēlu arī ģenerālvokāts Hēlhuds⁴⁶. Ja šī judikatūras līnija būtu jāsaprot tā, ka viens no noteicošajiem kritērijiem ir “kolektīva būtiskas daļas” pārņemšana, direktīvas piemērojamība faktiski būtu atkarīga tikai no jaunā darba devēja ieskatiem. Jaunais darba devējs varētu neievērot Savienības tiesību normu prasības, kas regulē uzņēmuma īpašumtiesību maiņu tieši darbietilpīgās nozarēs, vienkārši nepārņemot iepriekšējā darba devēja personālu. Ir skaidrs, ka tas neatbilst Savienības likumdevēja mērķim — aizsargāt darba ņēmējus uzņēmuma īpašnieka maiņas gadījumos — un turklāt absurdi mudina jauno darba devēju šādā veidā

43 — Skat. šo secinājumu 27. punktu.

44 — Skat. ģenerālvokāta Kosmas 1998. gada 24. septembra secinājumus apvienotajās lietās C-127/96, C-229/96 un C-74/97 *Hernández Vidal* u.c. (*Recueil*, I-8179. lpp., 80. punkts). Jochums, D. (iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē), 2584. lpp., un Viala, Y., “La maintien des contrats de travail en cas de transfert d’entreprise en droit allemand”, *Droit Social*, 2/2005, 203. lpp., arī norāda, ka darba tiesisko attiecību pārņemšana ir tiesiskās sekas un tādēļ vienlaikus tā nevar būt priekšnosacījums. Loibner, G. (iepriekš minēts 10. zemsvītras piezīmē), 136. lpp., uzskata, ka Tiesa spriedumā lietā *Abler* izvairījās no vērtējuma izdarīšanas par to, vai personāla pārņemšana ir uzņēmuma īpašnieka maiņas pazīme vai tiesiskās sekas, ēdināšanas uzņēmuma gadījumā nepiešķirot cilvēka darbaspēka identitātei izšķirošu nozīmi, un ekonomiskās vienības raksturu attiecinot tikai uz aprikojumu.

45 — Skat. ģenerālvokāta secinājumus lietā *Hernández Vidal* u.c. (iepriekš minēti 44. zemsvītras piezīmē, 80. punkts).

46 — Skat. secinājumus lietā *Abler* u.c. (iepriekš minēti 19. zemsvītras piezīmē, 79. punkts).

tikt vaļā no iespējami vairākiem — ja ne no visiem — darba ņēmējiem⁴⁷.

apskatīšu šo jautājumu padziļināti, mēģinot atbilstīgi interpretēt judikatūru.

64. Tomēr uzskatu, ka iepriekš minētajā pieejā Tiesas paustais par šiem kritērijiem nav pietiekami ņemts vērā un tā izriet no saisināta Tiesas judikatūras apskata. No attiecīgo Tiesas spriedumu teksta svarīgākajām rindkopām izriet, ka Tiesa par izšķirošu faktoru uzskata tieši “darbinieku skaita un prasmju ziņā būtiskas daļas” pārņemšanu. Tādējādi šeit nav runas tikai par skaitlisku daudzumu, bet drīzāk tāpat tieši par kvalitatīviem un it īpaši organizatoriskiem faktoriem. Tagad

65. Tomēr pirms tam būtu jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvu 2001/23 darba devējam nekādā veidā nav vienmēr jāpārņem visi darba ņēmēji⁴⁸. Drīzāk jau direktīvā ar tās diferencēto tiesisko regulējumu tiek ņemts vērā Savienības tiesiskajā kārtībā ietvertais gribas autonomijas pamatprincips. Šis apstāklis ir vienmēr jāņem vērā, interpretējot sekundāros tiesību aktus, — kā vadlīnija un ārējā robeža. Tomēr pārāk plašas jēdziena “ekonomiskā vienība” interpretācijas dēļ, piemēram, ņemot vērā tikai konkrētā pamata lietā pārņemto darba ņēmēju skaitu, var nesamērīgi tikt ierobežota darba devēja gribas autonomija, ja darba devējam neļauj veidot savas līgumiskās attiecības saskaņā ar savām pamatotajām interesēm. Šajā ziņā ir saprotama arī ģenerālvokāta Hēlhuda kritika⁴⁹, kurš pārliecinoši skaidroja, ka obligāts darba devēja pienākums nodarbināt turpmāk pārņemtā uzņēmuma personālu būtu pretrunā brīvas konkurences principiem it īpaši tajās nozarēs, kurās darba ņēmēju kvalifikācija ir svarīgs faktors pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanai. Ja, piemēram, jaunais darba devējs noteiktā postenī labprāt nodarbinātu daļēji jaunu personālu, jo iepriekšējais personāls nenodrošināja

47 — Riesenhuber, K., *Europäisches Arbeitsrecht*, Heidelberg, 2009, 3. daļa, 24. nodaļa, 40. punkts, 420. lpp., personāla būtiskas daļas pārņemšanas kritēriju pamatoti raksturo kā nevelamu, jo tas zināmā mērā uzņēmuma īpašnieka maiņas kritēriju atstāj jaunā īpašnieka zinā, kurš, pretēji vēlamajam mērķim, šādos gadījumos tiek mudināts vispār nepārņemt darba ņēmējus. Līdzīgi uzskata arī Davies, P. (iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē), 197. lpp., kurš pat pauz bažas, ka šī kritērija piemērošana varētu nelabvēlīgi ietekmēt darba ņēmējus. Tas pats autors “Transfers — The UK Will Have to Make Up Its Own Mind”, *Industrial Law Journal*, 2001. gada jūnijs, 234. lpp., skaidro, ka nevar izslēgt, ka šādos gadījumos, kuros runa ir par uz darbaspēku balstītu darbību, jaunais uzņēmuma īpašnieks izvairīsies no direktīvā noteikto pienākumu pildīšanas, vispār nepieņemot darbā līdzšinējos darba ņēmējus. Autors norāda, ka šī situācija ir apšaubāma it īpaši tādēļ, ka tieši uzkopšanas uzņēmuma darba ņēmēji, kuri bieži ir mazkvalificēts darbspēks, ir visvairāk aizsargājamā darba ņēmēju grupa, kam ir jābūt iespējai atsaukties uz direktīvas normām.

48 — Skat. secinājumus lietā *Abler* u.c. (iepriekš minēti 19. zemsvītras piezīmē, 81. punkts).

49 — Turpat (81. punkts).

attiecīgo kvalitāti, tad jēdziena “ekonomiskā vienība” pārāk plaša interpretācija, iespējams, traucētu jaunajam darba devējam pieņemt darbā kvalificētākus darba ņēmējus un tā vietā privileģētu sliktus darba ņēmējus, kas ir ekonomiski neizdevīgi.

66. Jau tagad kā starpsecinājumus var minēt, ka, ņemot vērā turpmāko izklāstu, šis lietas faktiskajos apstākļos darba ņēmēju pārņemšana nekādā ziņā nevar būt noteicošais faktors. Drīzāk jau vispirms ir jāmēģina atbilstīgi interpretēt šis kritērijs, lai tādējādi vēlāk to pienācīgi varētu ņemt vērā kopējā vērtējumā.

Mēģinājums atbilstīgi interpretēt judikatūru

67. Ja Tiesa šo kritēriju arī turpmāk uzskatīs par būtisku, tad tiesiskās drošības interesēs būtu ieteicams precizēt Tiesas judikatūru par “personāla būtiskas daļas” pārņemšanas kritēriju. Turklāt šo pārdomu sākumpunkts ir uzņēmumu īpašnieku maiņas direktīvas jēga un mērķis.

68. Direktīvas 2001/23, kā arī to pamatojošo likumdošanas apsvērumu pārbaude parāda, ka iepriekšējā īpašnieka radītās uzņēmuma organizācijas turpmāka izmantošana un ar to saistītā priekšrocība, ka pašam nav jāveido uzņēmums vai uzņēmējabsabiedrība, ir kodols un likumības pamats tam, ka uzņēmuma resursu jaunajam īpašniekam piespiedu kārtā ir jāpārņem visas pastāvošās darba tiesiskās attiecībās⁵⁰. Atbilstoši šīs normas loģikai no jaunā īpašnieka — ja viņš gūst labumu no ekonomiski būtiskām uzņēmuma vērtībām, kuras piederēja iepriekšējam uzņēmuma īpašniekam, — ir sagaidāms, ka viņš turpinās nodarbināt šajā uzņēmumā strādājošās personas. Savukārt darba ņēmēju aizsardzība tiek nodrošināta tādā veidā, ka tie ar uzņēmuma īpašumtiesību maiņas stratēģijām netiek šķirti no viņu darba pamata, proti, šīm ekonomiskajām vērtībām⁵¹.

69. No judikatūras izriet, ka arī Tiesa izprot direktīvu tieši šādi, piemēram, kad tā uzņēmuma īpašnieka maiņu piesaista

50 — Šajā ziņā skat. Thüsing, G. (iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē), 168. lpp.; Willemsen, J., “Erneute Wende im Recht des Betriebsübergangs — ein “Christel Schmidt II”-Urteil des EuGH”, *Neue Zeitschrift für Arbeitsrecht*, 2009, 192. lpp., kā arī Jochums, D. (iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē), 2585. lpp. Jochums šo judikatūru saprot tā, ka ekonomiskās priekšrocības — pastāvoša organizācija — iejaukšanos jaunā īpašnieka uzņēmējdarbības brīvībā attaisno ar šim noteiktajām tiesiskajām sekām. Müller-Bonanni, T. (iepriekš minēts 35. zemsvītras piezīmē), 14. lpp., norāda, ka darba tiesisko attiecību piespiedu pārņemšana ir kā atbildība par to, ka jaunais īpašnieks pārņem iepriekšējā uzņēmuma īpašnieka izveidotu darba organizāciju, tādējādi izvairoties no vajadzības veidot savu uzņēmuma organizāciju.

51 — Skat. arī Reissner, G.-P., “Anmerkung zum Urteil in der Rechtssache C-340/01, Carlito Abler u.a./Sodexho MM Catering Gesellschaft mbH”, *ZESAR*, 3/2004, 141. lpp.

nosacijumam, ka jaunais īpašnieks saglabā pastāvošu funkcionālo saikni starp pārņemtajiem faktoriem, kas ļauj tam veikt analogas saimnieciskās darbības⁵².

darba ņēmēju “skaita” kritērijam ir pavisam cita nozīme, ja ar kritēriju “prasmes” to saista saiklis “un”. Šajā ziņā abiem kritērijiem ir cieša kontekstuāla saistība, jo esošais darbinieku skaits netieši norāda uz organizācijas līmeni. Savukārt organizācija ir nepieciešama tikai tad, ja ir vajadzīgs darba ražīgums, kas savukārt ir saistīts ar profesionālo specializāciju un tātad — prasmēm. Prasmes savukārt tiek minētas kontekstā ar šī personāla mērķtiecīgu izmantošanu noteiktai darbībai (“bija paredzēti tieši šai darbībai”). Acīmredzot pārņemto darba ņēmēju skaita izcelšana ir tikai virspusējas analīzes sekas.

70. Personāla būtiskas daļas pārvešana iepriekš minētās judikatūras izpratnē pati par sevi nesniedz būtiskas norādes par to, vai jaunajam īpašniekam ir kādas priekšrocības. Personāla pārņemšanas priekšrocības drīzāk tiks noteiktas pēc [personāla] kvalitātes, proti, to prasmēm un pieredzes. Tieši tādēļ Tiesa runā par to, ka ekonomiskā vienība saglabā savu identitāti pēc uzņēmuma īpašumtiesību maiņas, ja jaunais uzņēmuma īpašnieks pārņem būtisku “pēc skaita un prasmēm” personāla daļu, ko iepriekšējais īpašnieks ir pieņēmis darbā tieši šo darbību veikšanai. Pārņemto

71. Darba ņēmēju pārņemšana katrā ziņā var būt pazīme, ja noteiktus darba ņēmējus, piemēram, viņu *know-how* dēļ var uzskatīt par uzņēmuma nemateriāliem resursiem⁵³. No esošo vai pārņemto darba ņēmēju skaita vien

52 — Skat. arī spriedumu lietā *Klarenberg* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 48. punkts), spriedumu apvienotajās lietās *Hernández Vidal* u.c. (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 32. punkts) un spriedumu lietā *Stizen* (iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē, 21. punkts), spriedumu lietā *Schmidt* (iepriekš minēts 16. zemsvītras piezīmē, 17. punkts), spriedumu lietā *Rygaard* (iepriekš minēts 21. zemsvītras piezīmē, 21. punkts). Reissner, G.-P. (iepriekš minēts 51. zemsvītras piezīmē), 141. lpp., uzskata, ka Tiesa vienmēr pārbauda, vai jaunais [uzņēmuma] īpašnieks turpina izmantot iepriekšējā īpašnieka būtiskās ekonomiskās vērtības, lai arī kā šis jaunais īpašnieks tās ir ieguvis.

53 — Šādu viedokli acīmredzami pauž arī Jochums, D. (iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē), 2585. lpp. Lidzīgu viedokli pauž arī EBTA Tiesa, kura kvantitātes kritēriju uzskata tikai par pazīmi, protams, tikai gadījumā, ja uzņēmumam ir raksturīgs augsti kvalificēts darbspēks. Skat. spriedumu lietā *Eidesund* (iepriekš minēts 24. zemsvītras piezīmē, 43. punkts), spriedumu lietā *Ulstein* (iepriekš minēts 24. zemsvītras piezīmē, 36. punkts) un spriedumu lietā *Ask* (iepriekš minēts 24. zemsvītras piezīmē, 29. punkts) (“in cases where a high percentage of the personnel is taken over, and where the business of the first service provider is characterised by a high degree of expertise of its personnel, the employment of that same personnel by the second service provider may support a finding of identity and continuity of the business. If the work to be performed does not require any particular expertise or knowledge, the taking-over of personnel becomes less indicative of the identity of the undertaking”).

nevar secināt, vai [darbaņēmējiem] ir prasmes, un tādēļ personāla būtiskas daļas pārņemšanas kritēriju nekādā ziņā nevajadzētu uzskatīt par izšķirošo kritēriju, lai izvērtētu, vai patiešām ir notikusi uzņēmuma īpašnieku maiņa⁵⁴.

iii) Starpsecinājumi

72. Ja šo judikatūru tomēr piemēro iepriekš minēto apsvērumu izpratnē, proti, saistībā ar faktoru “prasmes”, tad pamata lietā noteikti nepastāv ekonomiskā vienība it īpaši tādēļ, ka, pirmkārt, neviens no līdzšinējiem darbiniekiem nav pārņemts un, otrkārt, nav nekādu norāžu par personāla īpašām prasēm īpašu iemaņu vai darba metožu izpratnē⁵⁵.

74. It īpaši nevar konstatēt šajā lietā esošos uzkopšanas darbību veikšanai nepieciešamos materiālos un nemateriālos uzņēmuma resursus, kas varētu liecināt ekonomiskās vienības pastāvēšanu. Tādēļ nav izpildīts trešais priekšnosacījums Direktīvas 2001/23 piemērošanai pamata lietā.

c) Tiesiska nozīme nepieciešamībai pieņemt darbā jaunu personālu

73. Tātad pamata lietā, nedz tieši piemērojot šo judikatūru, nedz interpretējot šo judikatūru atbilstoši Direktīvas 2001/23 jēgai un mērķim, nepastāv “ekonomiskā vienība” šīs direktīvas 1. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē, kas varēja būt par uzņēmuma īpašnieku maiņas priekšmetu.

75. Šis vērtējums nemainās arī attiecībā uz prejudiciālā jautājuma pēdējo daļu. Iesniedzējtiesa savā jautājumā par Direktīvas 2001/23 piemērošanu skaidri iekļāva arī apstākli, ka *Ayuntamiento* bija jānolīgst jauni darbinieki tikai tādēļ, lai turpmāk uzkopšanas darbus tā varētu veikt pati. Nedz Direktīvā 2001/23, nedz arī Tiesas judikatūrā netiek piešķirta nekāda nozīme varbūtējai uzņēmuma nepieciešamībai pieņemt darbā jaunu personālu. Tādēļ šis apstāklis pats par sevi nevar attaisnot apgalvojumu, ka pastāv uzņēmuma īpašnieku maiņa direktīvas izpratnē. Turklāt tas vien, ka ir jāpieņem darbā jauni darbinieki, neļauj izdarīt drošus secinājumus par to, ka pastāv citi, Tiesas izstrādāti un iepriekš jau sīkāk apskatīti, kritēriji. Jaunu

54 — Skat. Thüsing, G. (iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē), 168. lpp., atbilstoši kura uzskatiem identitātes saglabāšana ir tipoloģisks jēdziens: neviens no šiem kritērijiem nav nepieciešams un neviens no tiem nav pietiekama uzņēmuma īpašnieka maiņas pazīme.

55 — Skat. šo secinājumu 54. punktu.

darbinieku pieņemšana tikpat labi var norādīt tikai uz funkciju turpināšanu. Tā tas ir vēl jo vairāk tad, ja — kā tas ir šajā lietā — netiek pārņemts neviens darba ņēmējs, bet funkcionāli vienādu darbību veikšanai ar darba biržas palīdzību darbā tiek pieņemti jauni darbinieki. Tieši tādēļ Spānijas valdība šo strīdīgo darbību pamatoti raksturo kā “transferencia de funciones” (funkciju pārņemšana) no *CLECE* uz *Ayuntamiento*⁵⁶.

šajā lietā⁵⁷. Tieši tāda ir šīs direktīvas daļējas saskaņošanas izpausme: netiek radīts visā Eiropas Savienībā uz kopīgiem kritērijiem pamatots vienots aizsardzības līmenis, bet gan tiek paplašināta darba ņēmēju aizsardzība, ko dalībvalstis jau ir nodrošinājušas savās tiesību normās uzņēmuma īpašnieku maiņas gadījumos⁵⁸.

76. Iesniedzējtiesas minētā nepieciešamība pieņemt darbā jaunus darbiniekus ir tikai Spānijas valsts tiesību normas, proti, Koplīguma Nr. 269 14. panta, iezīme. Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2001/23 8. pantu un Tiesas pastāvīgo judikatūru valsts likumdevējam nav aizliegts pieņemt valsts tiesību normas, kas pārsniedz Direktīvas 2001/23 prasības, lai pilnīgāk aizsargātu darba ņēmējus tādos gadījumos kā

77. Šo iespēju Spānijas likumdevējs izmantoja Koplīguma Nr. 269 14. pantā. Saskaņā ar šo tiesību normu uzņēmumam, kurš turpmāk pats veiks uzkopšanas darbus, ko pirms tam veica cits uzņēmums, katrā ziņā ir jāpārņem šī otrā uzņēmuma darbinieki gadījumā, ja attiecīgo uzkopšanas pakalpojumu veikšanai tam būtu jāpieņem darbā jauns personāls. Vai un cik lielā mērā Koplīguma 14. pants ir piemērojams šajā lietā, tomēr ir jāizlemj valsts tiesām, jo šī tiesību norma pārsniedz Direktīvas 2001/23 prasības un nav paredzēta Savienības tiesību normās.

78. Lai gan tādēļ Koplīguma Nr. 269 14. pantam nav nekādas nozīmes atbildes sniegšanai uz šo prejudiciālo jautājumu, tomēr papildus

56 — Skat. Spānijas Republikas rakstveida apsvērumu 27. punktu.

57 — Skat. spriedumu lietā *Foreningen af Arbejdsledere i Danmark* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 26. punkts), 2003. gada 6. novembra spriedumu lietā C-4/01 *Martin* u.c. (*Recueil*, I-12859. lpp., 41. punkts) un spriedumu lietā *Juuri* (iepriekš minēts 8. zemsvītras piezīmē, 23. punkts).

58 — Skat. šo secinājumu 27. punktu.

ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, atsaucoties uz Spānijas Augstākās tiesas 2008. gada 10. decembra spriedumu, skaidri ir noliegusi Kopīguma Nr. 269 14. panta piemērojamību šajā lietā⁵⁹. Tiesai šis valsts tiesas konstatējums ir saistošs, jo tas skar tikai valsts iekšējās tiesību normas.

d) Secinājumi

79. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, es noņāku pie secinājuma, ka Direktīva 2001/23 nav piemērojama situācijai, kāda ir pamata lietā.

VII — Secinājumi

80. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, piedāvāju Tiesai uz *Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha* prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

Padomes 2001. gada 12. marta Direktīvas 2001/23/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmēj sabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmēj sabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā 1. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šī direktīva neattiecas uz tādu situāciju kā pamata lietā, kurā pašvaldības vadība, kas iepriekš savu telpu uzkopšanai bija nolīgusi privātu uzņēmumu, vēlāk šo līgumu lauza, lai telpu uzkopšanu veiktu pati, ja tā nepārņem pēc skaita un prasmēm būtisku personāla daļu, ko privātais uzņēmums iepriekš izmantoja šīs darbības veikšanai.

⁵⁹ — Skat. lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 5. un 6. punktu, kā arī Komisijas rakstveida apsvērumu 15. un 16. punktu.